

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
Турійського районного суду Волинської області
28.01.2025

м. Луцьк, 2025

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 28.01.2025 групою НПМ здійснено відвідування Турійського районного суду Волинської області (далі – Суд).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Спас Юлія Олександрівна, представник Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини у Волинській області – керівник групи НПМ.

Литвинчук Ірина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Пащук Тарас Валерійович, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Об'єкт відвідування – Суд першої інстанції, який розглядає справи, віднесені процесуальним законом до його підсудності: цивільні, кримінальні, а також справи про адміністративні правопорушення у випадках та порядку, передбачених процесуальними законами.

Суд розташований за адресою: вул. Луцька, буд. 11, с-ще Турійськ, Волинська область, 44801.

Відвідування здійснювалося у присутності Тітivalова Романа Костянтиновича, голови Суду та Хоміч Ольги Григорівни, керівника апарату Суду.

Будівля Суду адаптована з урахуванням доступності для осіб з інвалідністю, біля входу встановлена кнопка виклику персоналу, а також інформаційні таблички зі шрифтом Брайля для орієнтації людей із вадами зору. Вхід оснащений пандусом, що робить приміщення доступним для осіб, які пересуваються за допомогою крісла колісного (Фото 1).

У Суді на першому поверсі розміщені інформаційні стенди, з контактами гарячих ліній безоплатної вторинної правничої допомоги, телефон гарячої лінії Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, графік прийому громадян та зала очікування зі столом та зразками процесуальних документів, а також облаштована кімната для роботи з адвокатом (Фото 2, 3).

Для здійснення правосуддя в Суді функціонують два зали судових засідань, один з яких призначено для розгляду кримінальних справ. Зал для розгляду кримінальних справ обладнаний кабіною для обвинувачених (підсудних) та засуджених із металу та спеціального захисного скла, наявні технічні засоби та програмне забезпечення для фіксування судового процесу та проведення судових засідань (процесуальних дій) у режимі відеоконференцзв'язку (Фото 4, 5, 6).

Пропускний режим і безпеку здійснюють працівники Територіального управління Служби судової охорони у Волинській області, які перевіряють документи у відвідувачів і ведуть реєстраційний журнал, у них знаходиться медична аптечка для надання першої домедичної допомоги. В приміщенні Суду функціонує система відеоспостереження, яка передбачає 4 камери відеоспостереження.

За наданою інформацією адміністрації Суду, правосуддя здійснює 4 судді (1 суддя тимчасово без повноважень), штатна чисельність суддів – 4 судді, апарату суду – 18 осіб. Вакантних посад немає.

У залах судових засідань та інших приміщеннях Суду регулярно проводиться кварцування повітря за допомогою переносних опромінювачів. Процедура здійснюється згідно із затвердженим графіком і фіксується у спеціальному журналі обліку. (Фото 7).

Кількість заявок суду на конвоювання ув'язнених, засуджених – одна на місяць.

За 2024 рік у Суді не виявлено фактів заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті утримуваних.

На час візиту обвинувачені, підсудні (засуджені) в суді не перебували, заявок суду на конвоювання таких осіб на день візиту не було.

Попереднє відвідування суду групою НПМ не здійснювалося.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на захист від катування, жорстокого, нелюдського або такого, що принижує гідність, поводження чи покарання (стаття 28 Конституції України, стаття 3 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 1 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або принижуючих гідність видів поводження і покарання).

1. У порушення пункту 9 Інструкції з організації конвоювання та тримання в судах обвинувачених (підсудних), засуджених за вимогою судів, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України, Верховного Суду України, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ, Державної судової адміністрації України, Генеральної прокуратури України від 26.05.2015 № 613/785/5/30/29/67/68, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 11.06.2015 за № 698/27143 (далі - Інструкція), пункту 6.5.1 ДБН В.2.2-26:2010 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку та будівництва України від 17.05.2010 № 175 (далі – ДБН В.2.2-26:2010), в Суді відсутні приміщення конвою та камери для обвинувачених (підсудних), засуджених. Зазначене також порушує вимоги роздільного розміщення чоловіків та жінок, дорослих та неповнолітніх, а також ізольованого тримання осіб, яким заборонено спілкування між собою.

2. У порушення пункту 20 Мінімальних стандартних правил поводження з

в'язнями та пункту 22.5 Європейський пенітенціарних правил засуджені не мають доступу до чистої питної води.

3. Групою НПМ встановлено, що у посадових інструкціях голови та керівника апарату Суду відсутній пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

4. У порушення пункту 9.9 ДБН В.2.2-26:2010 у Суді відсутній окремий санвузол, яким можуть користуватися обвинувачені (підсудні), засуджені.

За інформацією керівництва суду у разі потреби таких осіб конвоюють до загального санітарного приміщення суду.

Порушення права на життя (стаття 2 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

5. У порушення пункту 5.11 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 14 Інструкції в Суді не обладнано бокс для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених або огорожену стоянку для спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу. Посадка (висадка) обвинувачених (підсудних), засуджених проводиться з входу, розташованого з центральної сторони Суду. (Фото 8).

6. У порушення пункту 7.1.9 ДБН В.2.2-26:2010 та пункту 13 Інструкції у приміщенні Суду не забезпечено ізольований маршрут конвоювання підсудних (засуджених) від спеціального автомобіля до зали судових засідань (Фото 9).

7. У порушення Кодексу цивільного захисту України в Суді відсутнє найпростіше укриття, яке має забезпечувати можливість безпечного перебування населення від впливу небезпечних факторів, що виникають внаслідок надзвичайних ситуацій, воєнних дій або терористичних актів.

Порушення прав осіб з інвалідністю (статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, Порушення прав осіб з інвалідністю).

8. У порушення вимог п. 11.5 Державних будівельних норм України В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення» затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327, санітарний вузол у приміщенні Суду не пристосований для користування маломобільними групами населення у зв'язку з відсутністю у них поручнів та можливості людині на кріслі колісному потрапити до санітарної кімнати (Фото 10,11).

Інші порушення.

9. Вогнегасники розміщені з порушенням Правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників, затверджених Наказом Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25, зареєстрованих в Міністерстві

юстиції України 23 лютого 2018 р. за № 225/31677 (Фото 12).

10. Групою НПМ встановлено, що всі медичні препарати в медичній аптечці протерміновані (Фото 13,14).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ.

Територіальному управлінню Державної судової адміністрації України у Волинській області:

Вжити заходи щодо запобігання порушень, що призводять або можуть призводити до порушень прав людини.

Турійському районному суду Волинської області:

1. Облаштувати камери для підсудних (засуджених) площею не менш ніж 4 м² виходячи з розрахунку три камери на кожен зал судових засідань для розгляду кримінальних справ та приміщення для конвою .

2. Забезпечити обвинуваченим (підсудним) та засудженим постійний доступ до питної води.

3. Включити до посадових інструкцій голови та керівника апарату Суду пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

4. Облаштувати в Суді приміщення для конвою з санітарним вузлом.

5. Облаштувати бокс для заїзду спеціального автотранспорту варті та посадки (висадки) обвинувачених (підсудних), засуджених або огороженої стоянки для спеціального автотранспорту варті біля зовнішнього спеціального входу;

6. Забезпечити ізольований маршрут конвоювання обвинувачених (підсудних) та засуджених від камери до зали судових засідань для розгляду кримінальних справ;

7. Облаштувати у будівлі Суду найпростіше укриття.

8. Створити для маломобільних груп населення відповідні умови доступу до приміщень суду.

9. Розмістити вогнегасники відповідно до вимог.

10. Оновити вміст аптечок для надання першої домедичної допомоги.

Додаток: фотоматеріали на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ:

Представник Уповноваженого

**Верховної Ради України з прав людини
у Волинській області**

Юлія СПАС

Фотоматеріали

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

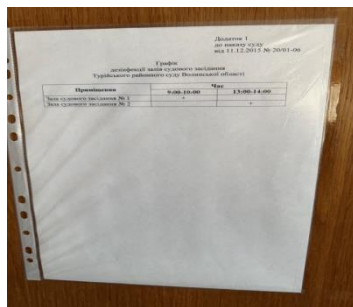
Фото 7

Фото 8

Фото 9**Фото 10****Фото 11****Фото 12****Фото 13****Фото 14**